

Predmet C-516/19

**Sažetak zahtjeva za prethodnu odluku sastavljen na temelju članka 98.
stavka 1. Poslovnika Suda**

Datum podnošenja:

9. srpnja 2019.

Sud koji je uputio zahtjev:

Verwaltungsgericht Berlin (Njemačka)

Datum odluke kojom se upućuje zahtjev:

17. lipnja 2019.

Tužitelj:

NMI Technologietransfer GmbH

Tuženik:

EuroNorm GmbH

Predmet glavnog postupka

Spojivost državnih potpora s unutarnjim tržištem; Definicija MSP-a; Poduzeće kojim upravlja tijelo javne vlasti

Predmet i pravna osnova zahtjeva za prethodnu odluku

Tumačenje prava Unije, članak 267. UFEU-a, osobito

tumačenje Uredbe Komisije (EU) br. 651/2014 od 17. lipnja 2014. o ocjenjivanju određenih kategorija potpora spojivima s unutarnjim tržištem u primjeni članaka 107. i 108. Ugovora (SL 2014., L 187, str. 1.) (u daljnjem tekstu: Uredba br. 651/2014)

Prethodna pitanja

1. Može li se smatrati da društvo s ograničenom odgovornošću, koje se bavi ekonomskom djelatnošću, u skladu s člankom 3. stavkom 4. Priloga I. Uredbi br.

651/2014 nije malo ili srednje poduzeće (u daljnjem tekstu: MSP) već zato što 90 % njegova kapitala drži zaklada građanskog prava u čijem su starateljskom odboru od 17 članova, koji nije ovlašten za vođenje poslova, dva zastupnika ministarstava, gradonačelnik grada, rektor sveučilišta, tri profesora tog sveučilišta, predsjednik još jedne ustanove za visoko obrazovanje i direktor industrijske i trgovačke komore?

2. Jesu li sveučilišta i ustanove za visoko obrazovanje te njemačke industrijske i trgovačke komore tijela javne vlasti u smislu članka 3. stavka 4. Priloga I. Uredbi br. 651/2014?

3. Jesu li osobe koje u starateljskom odboru djeluju volonterski tijela javne vlasti u smislu članka 3. stavka 4. Priloga I. Uredbi br. 651/2014 samo zato što glavnu profesionalnu djelatnost obavljaju u tijelu javne vlasti?

4. Pretpostavlja li upravljanje od strane tijela javnih vlasti u smislu članka 3. stavka 4. Priloga I. Uredbi br. 651/2014 da organi tijela javne vlasti mogu volonterskim članovima starateljskog odbora davati upute o određenom načinu glasovanja u starateljskom odboru?

5. Pretpostavlja li neizravno upravljanje glasačkim pravima da je nedvojbeno da tijela javne vlasti utječu na članove starateljskog odbora kako bi oni glasačka prava ostvarivali na način koji odrede tijela javne vlasti?

6. Je li riječ o neizravnom upravljanju glasačkim pravima od strane tijela javne vlasti već u slučaju kada postoji mogućnost da članovi starateljskog odbora u svojim aktivnostima u starateljskom odboru uzimaju u obzir interese svojih javnih organizacija iz kojih dolaze?

7. Pretpostavlja li izraz „zajedno upravljaju” u smislu članka 3. stavka 4. Priloga I. Uredbi br. 651/2014 da se može utvrditi zajedničko donošenje odluka tijela javne vlasti u vezi s glasačkim pravima?

8. Je li za „upravljanje” u smislu članka 3. stavka 4. Priloga I. Uredbi br. 651/2014 relevantno kako zaklada stvarno primjenjuje Statut ili je relevantno moguće shvaćanje teksta Statuta?

Navedene odredbe prava Unije

Uredba br. 651/2014, osobito

članak 3. stavak 4. Priloga I Uredbi br. 651/2014 (u daljnjem tekstu: sporna odredba)

Navedene nacionalne odredbe i ugovorne odredbe

Gesetz zur vorläufigen Regelung des Rechts der Industrie- und Handelskammern in der Fassung vom 29. März 2017 (Zakon o privremenom uređenju prava industrijskih i trgovačkih komora u verziji od 29. ožujka 2017., u daljnjem tekstu: IHKG)

Smjernica „Središnji inovacijski program za mala i srednja poduzeća (ZIM)” (u daljnjem tekstu: ZIM smjernica), koja nema pravno obvezujuću narav

Statut zaklade „NMI Naturwissenschaftliches und Medizinisches Institut an der Universität Tübingen” (NMI prirodoslovni i medicinski institut Sveučilišta u Tübingenu) (u daljnjem tekstu: Statut)

Ugovor o suradnji NMI instituta i državnog Sveučilišta u Tübingenu koji je obnovljen 2009. (u daljnjem tekstu: ugovor u suradnji)

Činjenice i postupak

- 1 Stranke se spore oko potpore tužiteljevu istraživačkom i razvojnom projektu u skladu sa ZIM smjernicom.
- 2 Tuženik je društvo s ograničenom odgovornošću kojemu je povjerena javna ovlast obavljanja javnopravnih upravnih poslova, među ostalim, u području potpora.
- 3 Tužiteljjev temeljni kapital iznosi 27 800 eura. Od toga istraživački institut „NMI Naturwissenschaftliches und Medizinisches Institut an der Universität Tübingen” (NMI prirodoslovni i medicinski institut Sveučilišta u Tübingenu) (u daljnjem tekstu: NMI institut) drži 25 000 eura. Preostali temeljni kapital drži društvo za ulaganje.
- 4 NMI institut je zaklada građanskog prava s pravnom osobnošću. Svrha te dobrotvorne zaklade je promicanje znanosti i istraživanja. Tužiteljjevim osnivanjem namjerava se, među ostalim, tamo ostvarene istraživačke rezultate provesti u praksi uz financijsku dobit. Imovini zaklade doprinijelo je 13 poduzeća i u manjem dijelu Grad Reutlingen. Statut zaklade ne sadržava odredbu o ostvarivanju članskih prava koje NMI institut ima u tužitelju.
- 5 Tužiteljjev direktor bio je do travnja 2018. istodobno predsjednik upravnog odbora i upravitelj NMI instituta. Tužitelj i NMI institut imaju svoja sjedišta u istoj zgradi u Reutlingenu.
- 6 NMI institut prema svom statutu ima dva tijela, starateljski odbor i upravni odbor. Upravni odbor vodi poslove zaklade i obavlja sve njegove poslove. Za niz postupaka upravni odbor treba prethodnu suglasnost starateljskog odbora, primjerice za poslove s nekretninama ili uzimanje zajmova.

- 7 Starateljski odbor utvrđuje načela rada zaklade u okviru svrhe zaklade te nadzire njihovo pridržavanje. U skladu sa Statutom ima, među ostalim, sljedeće ovlasti: odlučivanje o istraživačkim i financijskim planovima zaklade, imenovanje i opoziv upravnog odbora te izmjena Statuta. Odlučuje običnom većinom, a u slučaju izmjena Statuta dvotrećinskom većinom.
- 8 Članovi u starateljskom odboru djeluju volonterski. U skladu sa Statutom u ovom slučaju starateljski odbor ima ukupno 17 članova. U vezi s točnim članskim sastavom upućuje se na prvo prethodno pitanje. Većina članova dolazi iz tijela javnih vlasti u smislu sporne odredbe.
- 9 Jedan od članova starateljskog odbora je, među ostalim, direktor industrijske i trgovačke komore Grada Reutlingena. U skladu s IHKG-om, industrijske i trgovačke komore, koje su subjekti javnog prava, zastupaju interese poduzetnika u svojim okruzima te promiču interese poduzetničkog gospodarstva.
- 10 Nadalje, NMI institut i državno Sveučilište u Tübingenu surađuju na temelju ugovora o suradnji. Njime se među ostalim predviđa:
 - suradnja kao jednakopravnih partnera i jednaka vrijednost uzajamnih činidaba
 - planiranje i provedba istraživačkih projekata
 - suradnja u vezi s radnim i kvalifikacijskim mogućnostima
 - imenovanje akademskog osoblja u ustanovama zaklade

Ugovorom o suradnji utvrđuju se u odredbe o raspodjeli ostvarene dobiti između Sveučilišta u Tübingenu i NMI instituta koja proizlazi iz zajedničkih otkrića.
- 11 Tužitelj je u srpnju 2016. zatražio od tuženika potporu za svoje istraživačke projekte. Tuženik je smatrao da su istraživački projekti doduše prikladni za dodjelu potpora, ali je u veljači 2017. odbio zahtjev. To je obrazložio time da se tužitelj ne može smatrati MSP-om jer njime upravlja tijelo javne vlasti.
- 12 Tužitelj podnio je žalbu protiv te odluke koju je tuženik odbio u lipnju 2017. Tužitelj svojom tužbom ustraje u svojem zahtjevu.

Obrazloženje zahtjeva

- 13 Rješenje spora ovisi o odluci Suda o tumačenju Ugovorâ.
- 14 Za donošenje odluke u sporu presudno je pitanje je li tuženik mogao s pravom na temelju sporne odredbe odbiti klasificirati tužitelja kao MSP i odbiti dodjelu potpore.

- 15 U skladu sa ZIM smjernicom MSP-ovi s poslovanjem u Njemačkoj mogu podnijeti zahtjev. U pogledu definicije MSP-a ZIM smjernice upućuju na Uredbu br. 651/2014 i spornu odredbu.
- 16 U skladu sa spornom odredbom, poduzeće se ne može smatrati MSP-om ako jedno ili više tijela javne vlasti zajedno ili samostalno, izravno ili neizravno upravlja s 25 % ili više kapitala ili glasačkih prava u dotičnom poduzeću.
- 17 U prilog tvrdnji da tužiteljem upravljaju tijela javne vlasti te da se stoga ne može klasificirati kao MSP, tuženik ističe sljedeće argumente:
- NMI institut i tužitelj su povezana poduzeća u smislu članka 3. stavka 3. točke (a) Uredbe br. 651/2014.
 - NMI doduše tužiteljem ne upravlja izravno.
 - Međutim, tijela javne vlasti preko starateljskog odbora, čiji su članovi većinom zastupnici tijela javne vlasti, neizravno upravljaju tužiteljem.
 - S obzirom na zadaće koje su mu sveukupno povjerene u skladu sa Statutom zaklade, starateljski odbor upravlja zakladom.
 - Područje tužiteljeve djelatnosti nalazi se u okviru svrhe zaklade tako da treba pretpostaviti dovoljan utjecaj tijela javne vlasti i na tužitelja.
- 18 U prilog tvrdnji da tužiteljem ne upravljaju tijela javne vlasti te da ga stoga treba klasificirati kao MSP, tužitelj ističe sljedeće argumente:
- Zaklada ostvaruje isključivo objektivnu svrhu zaklade. Nema donošenja odluka izvan toga.
 - Starateljski odbor ne utječe na volju zaklade, to jest na druga tijela zaklade te ne utječe na odlučivanje zaklade na tužiteljevoj glavnoj skupštini.
 - Starateljski odbor može se usporediti sa savjetodavnim stručnim tijelom koje ne može utjecati na odluke koje se odnose na tužitelja.
 - Općenito, upravni odbor zaklade ima široke ovlasti.
 - Starateljski odbor NMI instituta ne može upravnom odboru davati naloge. To se odnosi i na pitanje kako upravni odbor ostvaruje prava člana društva koje NMI institut ima u tužitelju.